

Usnesení Nejvyššího soudu ČSR ze dne 30.08.1988, sp. zn. 9 Co 134/88, ECLI:CZ:NS:1988:9.CO.134.1988.1

Číslo: 32/1991

Právní věta: Doba služby vojáka z povolání zařazené do I. kategorie vykonávaných funkcí se pro účely podmínek nároku na starobní důchod hodnotí stejně jako doba některých zaměstnání zařazených do I. kategorie z hlediska vzniku nároku na starobní důchod při dosažení věku 55 let.

Soud: Nejvyšší soud ČSR

Datum rozhodnutí: 30.08.1988

Spisová značka: 9 Co 134/88

Číslo rozhodnutí: 32

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Důchod, Sociální zabezpečení

Předpisy: 100/1988 Sb. § 14

§ 132

§ 18

§ 21

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozhodnutím bývalého Úřadu důchodového zabezpečení v Praze byla zamítnuta žádost navrhovatele o starobní důchod s odůvodněním, že mu nárok na tento důchod nevznikl, protože neodpracoval 20 roků zaměstnání v I. pracovní kategorii, což podmiňuje nárok na starobní důchod v 55 letech, ani neodpracoval 15 roků zaměstnání ve zvláště preferované I. pracovní kategorii v hlubinných dolech. Navrhovateli nadále náleží částečný invalidní důchod.

Navrhovatel v opravném prostředku proti tomuto rozhodnutí namítal, že k 31. 5. 1985 již splnil podmínky pro nárok na plný starobní důchod, protože k tomuto datu byl zaměstnán v I. pracovní kategorii s nárokem na starobní důchod v 55 letech celkem 20 roků 141 dnů a své zaměstnání v hornictví v I. pracovní kategorii skončil z důvodů zdravotních, které uznala posudková komise sociálního zabezpečení bývalého ONV v M. svým rozhodnutím z 27. 7. 1976.

Krajský soud v Ústí nad Labem nevyhověl opravnému prostředku navrhovatele a potvrdil rozhodnutí bývalého Úřadu důchodového zabezpečení. Provedeným dokazováním zjistil, že navrhovatel vykonával zaměstnání pod zemí v hlubinných dolech po dobu 17 roků 1 den a že v době od 23. 5. 1953 do 30. 9. 1956 zastával 1 166 dnů službu vojáka z povolání zařazenou do I. pracovní kategorie. V posléze uvedeném případě však nešlo o zaměstnání, s nímž by dříve platný zákon č. 121/1975 Sb. v

ustanovení § 16 odst. 2 písm. b) spojoval možnost přiznání starobního důchodu při dosažení věku 55 let. V tomto ustanovení bylo totiž uvedeno, že pracující musí být zaměstnán nejméně 20 roků nejen v zaměstnání zařazeném do I. pracovní kategorie, ale musí jít o zaměstnání, které je v zákoně uvedeno v ustanovení § 12 odst. 1 písm. a) bod 2 až 8; takovým zaměstnáním však služba vojáka z povolání není. Navrhovateli proto ani neprospívá, že své zaměstnání horníka přerušil z vážných důvodů uznaných orgánem uvedeným v ustanovení § 107 dříve platného zákona č. 121/1975 Sb., takže se na něho hledělo jako by v době vzniku nároku na důchod byl zaměstnán v I. kategorii.

V odvolání proti usnesení soudu prvního stupně setrval navrhovatel na námitkách uvedených v opravném prostředku proti rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení. Vyslovil přesvědčení, že jako doba zaměstnání s nárokem na starobní důchod v 55 letech má mu být zhodnocena i doba služby vojáka z povolání, protože tato služba, zařazená do I. kategorie funkcí, zakládá nárok na starobní důchod rovněž v 55 letech. Žádný předpis nebrání sečtení doby zaměstnání v hornictví, které vykonával, a služby vojáka z povolání v I. kategorii funkcí pro nárok na starobní důchod v 55 letech.

Nejvyšší soud České republiky rozhodl o podaném odvolání tak, že změnil usnesení soudu prvního stupně a rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení zrušil. Navrhovateli byla na nákladech řízení před soudem prvního stupně přiznána částka 125 Kčs; náhrada nákladů odvolacího řízení nebyla účastníkům přiznána.

Z odůvodnění:

V projednávané věci šlo o posouzení otázky, zda službu vojáků z povolání, zařazenou do I. kategorie funkcí, lze hodnotit, nevznikl-li nárok na důchod podle části sedmé dříve platného zákona č. 121/1975 Sb., jež se týkala sociálního zabezpečení vojáků z povolání, jako zaměstnání I. pracovní kategorie s nárokem na plný starobní důchod při dosažení věku 55 let.

Podle ustanovení § 11 odst. 4 dříve platné vyhlášky č. 128/1975 Sb., které provádělo ustanovení § 12 zákona č. 121/1975 Sb. /4/ se doba služby v ozbrojených silách zařazená do I. kategorie funkcí hodnotila jako doba zaměstnání I. pracovní kategorie. Šlo o speciální ustanovení, které přiznávalo výhody výkonu služby vojáků z povolání v I. kategorii funkcí pro účely důchodového zabezpečení, jako je mají zaměstnání zařazená do I. pracovní kategorie. Ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 121/1975 Sb. pod písm. a) až c) rozeznávalo podmínky pro nárok na plný důchod pracujících, kteří byli zaměstnání nejméně 25 roků a vykonávali zaměstnání I. pracovní kategorie. Vzhledem k výlučnosti zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech nelze dobu služby vojáků z povolání k této skupině uvedené pod písm. a) citovaného ustanovení přiřazovat. Žádný omezující předpis však nebrání tomu, aby služba v ozbrojených silách zařazená do I. kategorie funkcí nemohla být přiřazena k zaměstnání I. pracovní kategorie s nárokem na plný starobní důchod při dosažení věku 55 let (§ 16 odst. 2 písm. b/ zákona č. 121/1975 Sb. /5/). Obdobně totiž splňoval podmínky pro nárok na plný starobní důchod voják z povolání při dosažení věku 55 let, jestliže konal alespoň 20 roků službu v ozbrojených silách zařazenou do I. kategorie funkcí (§ 122 odst. 1 písm. a) zák. č. 121/1975 Sb. /6/. Přitom vyhláška č. 128/1975 Sb. mu ve svém ustanovení § 11 odst. 4 zachovávala výhody I. pracovní kategorie i v případech, kdy nesplnil podmínky pro nárok na plný starobní důchod podle části sedmé zákona č. 121/1975 Sb., o sociálním zabezpečení.

Navrhovateli je proto nutno uznat jako roky zaměstnání v I. pracovní kategorii s nárokem na plný starobní důchod v 55 letech i dobu služby vojáka z povolání v I. kategorii funkcí.

Protože navrhovatel vykazuje zaměstnání nejméně 20 roků s nárokem na plný starobní důchod v 55 letech při dosažení tohoto věku, splnil podmínky pro nárok na plný starobní důchod. Bylo proto usnesení soudu prvního stupně změněno (§ 220 odst. 1 o. s. ř.) tak, že se rozhodnutí Úřadu

důchodového zabezpečení zrušuje. Bude potom na tomto orgánu sociálního zabezpečení, aby vydal nové rozhodnutí, v němž bude z uvedeného právního názoru odvolacího soudu vycházet (§ 249 odst. 3 o. s. ř.).

Poznámky pod čarou:

1) Viz nyní § 132 odst. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 Sb.

2) Viz nyní § 21 odst. 1 písm. b) zákona č. 100/1988 Sb.

3) Viz nyní § 14 odst. 2 písm. b) až i) zákona č. 100/1988 Sb. a také § 18 odst. 6 zákona č. 100/1988 Sb.

4) Srov. nyní § 14 odst. 2 písm. b) až i) zákona č. 100/1988 Sb.

5) Srov. nyní § 21 odst. 1 písm. b) zákona č. 100/1988 Sb.

6) Srov. nyní § 132 odst. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 Sb.